

1

2

GEOLOGIE Nivní část má obdobnou charakteristiku jako ostatní nivní rezervace. Bázi výrazné pravobřežní terasy Odry však tvoří fluvialní štěrky a štěrkopíský (mindel-riss). Dále jsou to glacialakustrinní písky, jíly a varvy a glaci-fluvialní štěrko-píský sálského zalednění, které místy v důsledku pozdější eroze chybí. Sled vrstev uzavírají sprašové hlíny würmského stáří s proměnlivou mocností 1–5 m. V nivě jsou vyvinuty nivní půdy glejové, na sprašových hlínách terasy leží luvizemě.

KVĚTENA Společenstva střešchových jasenin asociací

1 Asociace Stelario-Alnetum glutinosae v časně jarním aspektu.

2 Sněžinka podsněžník (*Galanthus nivalis*) tvoří v PR Koryta několik tisícovou populaci.

Pruno-Fraxinetum a Stellario-Alnetum glutinosae. V severní části při potůčku jsou vyvinuta společenstva *Sparganio-Glycerion fluitantis*. Kromě druhů, typických pro již uvedená společenstva, je v jarním aspektu výrazná sněžinka podsněžník (*Galanthus nivalis*). Po jejím odkvětu v pozdním jaru odrůstají populace hadilky obecné (*Ophioglossum vulgatum*), dosud zjištěné na této jediné lokalitě v CHKO Poodří. Rovněž kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*) patří k druhům rostoucím vzácně v okrajích říční terasy Odry mezi Bernarticemi nad Odrou a Albrechticemi. V nivní části území, v jejích okrajových porostech, vykvétá žlutucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), v pramenitých vodách potůčků vzpřímený (*Berula erecta*).

ZVÍŘENA Lužní les s vodními plochami a prameništi poskytuje příznivé podmínky pro vodní bezobratlé i obratlovce, např. motýlici obecnou (*Calopteryx virgo*), čolka obecného (*Triturus vulgaris*), rosničku zelenou (*Hyla arborea*) a skokana ostronosého (*Rana arvalis*).

LESNICTVÍ Lesní porosty jsou zařazeny do lesů zvláštního určení. Jsou převážně středního věku a přirozené dřevinné skladby. Pouze severozápadní okraj rezervace je osázen úzkým pruhem nepůvodních kanadských topolů. Ty prosychají a jsou určeny k odstranění.

Přírodní rezervace **Koryta**

Lesní rezervace na okraji pravobřežní říční terasy mezi Novou Horkou a Bartošovicemi.

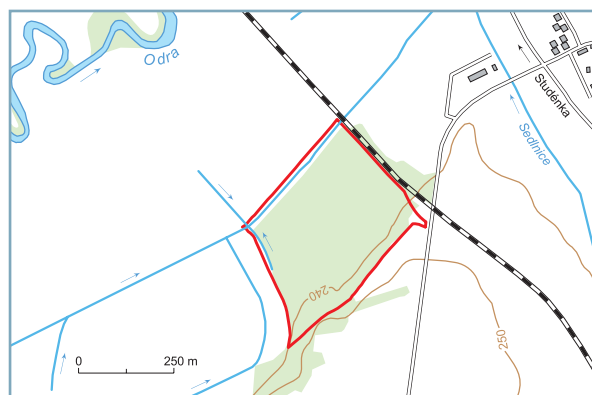
Katastrální území: Bartošovice na Moravě, Nová Horka (okres Nový Jičín)

Nadmořská výška: 231–250 m

Výměra: 12,93 ha

Vyhlášeno: 1998

Lužní porosty střešchových jasenin v říční terase Odry, s pramenitými mísami vydatných pramenů.

ských topolů. Ty prosychají a jsou určeny k odstranění.

VYUŽITÍ Do území rezervace nevede žádná cesta, její plocha není vhodná k rekreačním účelům. Jako klidová zóna

v říční terase je naopak velmi vhodná ke studijním účelům a trvalému monitoringu vývoje společenstev rostlin i živočichů.

BIBLIOGRAFIE 48, 73, 92, 109, 147, 226

Přírodní rezervace **Kotvice**

Část albrechtické rybníční soustavy na pravém břehu Odry.

Katastrální území: Nová Horka (okres Nový Jičín)
Nadmořská výška: 232–251 m

Výměra: 105,48 ha
Vyhlášeno: 1970

Rybníky napájené vodami Sedlničky, s rozsáhlým litorálem a s podmáčenými lesy, které na terasovém svahu s prameništi přecházejí až do dubohabřin. Lokalita je významná především bohatou vodní květenou a hnízdišti vzácného ptactva. Současně je důležitou tahovou zastávkou ptactva.

GEOLOGIE Nivní část má obdobnou charakteristiku jako ostatní nivní rezervace. Bázi výrazně pravobřežní terasy Odry však tvoří fluvialní štěrky a štěrkokopísky (mindel-riss). Dále jsou to glacialakustrinní píský, jíly a varvy a glaci-fluvialní štěrkokopísky sálského zalednění, které místy – v důsledku pozdější eroze chybí. Sled vrstev uzavírají sprašové hlíny würmského stáří s proměnlivou mocností 1–5 m. V nivní části leží nivní půdy glejové, na terase jsou sprašové hlíny překryty illimerizovanými půdami.

KVĚTENA Je vázána na zachovalou starou rybníční soustavu. Tvoří ji především rostlinná společenstva lužní s asociacemi Pruno-Fraxine-

tum, Querco-Ulmetum, dále porosty Salicetum albae. Na vodních hladinách jsou vyvinuta společenstva Salvinio-Spirodeletum, Trapetum natantis, Potametum trichoidis, Hottonietum palustris, Utricularietum australis, Potametum obtusifolii, Phragmitetum communis, Typhetum angustifoliae, Typhetum latifoliae a Caricetum ripariae. Na vodních hladinách patříme porosty kotvice plovoucí (Trapa natans), nepukalky vzplývající (Salvinia natans), bublinatky jižní (Utricularia australis), pod vodní hladinou pak rdestu tupolistého (Potamogeton obtusifolius), r. vláskovitého (P. trichoides) a r. světlého (P. lucens). V okrajových mokřinách roste žebratka bahenní (Hotto-

nia palustris). V lužních porostech rozkvétají postupně sněženka podsněžník (Galanthus nivalis), prstnatec májový (Dactylorhiza majalis) a krušík polabský (Epi-pactis albensis). Rostou zde obrozené druhy hub, k nejvýznamnějším patří hřib královský (Boletus regius).

ZVÍŘENA Celá lokalita poskytuje vhodné podmínky převážně vodním a mokřadním živočichům. Jsou to např. čolek velký (Triturus cristatus), č. obecný (T. vulgaris), rosnička zelená (Hyla arborea), skokan skřehotavý (Rana ridibunda), s. zelený (R. kl. esculenta), s. ostronosý (R. arvalis), kuňka obecná (Bombina bombina). Na vlhkých místech žije vzácné saranče (Mecostethus grossus). Velmi pestrá je ornitocenóza. Na rybnících a v jejich blízkosti hnízdí například potápka černokrká (Podiceps nigricolis), bukáček malý (Ixobrychus minutus), čírka modrá (Anas querquedula), lžičák pestrý (Anas clypeata), polák malý (Aythya nyroca), hobol severní (Bucephala clangula), chrástal vodní (Rallus aquaticus), rákosník velký (Acrocephalus arundinaceus), ledňáček říční (Alcedo atthis), moudivláček lužní (Remiz pendulinus), čáp bílý (Ciconia ciconia) a volavka popelavá (Ardea cinerea). V přírodní rezervaci najdeme rovněž některé ohrožené druhy savců, například vydru říční (Lutra lutra), netopýra vodního (Myotis daubentonii), n. stromového (Nyctalus leisleri) a n.

parkového (Pipistrellus nathusii).

LESNICTVÍ Výměra lesního půdního fondu je 22 ha. Lesy jsou jednak na terase řeky Odry (svahy), jednak na ploše bývalé zámecké obory (nivní část). Na terase řeky Odry rostou lesy víceméně přirozeného složení (obohacená dubová bučina). Současná skladba postrádá buk, což je typické pro celou CHKO Poodří (pro terasy ve 3. lesním výškovém stupni). Negativním prvkem je vitální trnovník akát, který zarůstá bývalou železniční trať. Většina smrkových porostů byla k 1. 1. 1997 smýčena a nabazena autochtonními listnáči. Nivní část – území bývalé zámecké obory – patří do souboru lesních typů jilmový lub a vrbová olšina. V porostu roste několik asi čtyřsetletých dubů, usychajících pravděpodobně i vlivem podmáčení ze zanesených odtokových kanálů, dále několik už suchých jasanů, které ovšem mají nezastupitelný ornitologický význam. Druhové složení je velmi pestré (stejně jako věkové) a v podstatě odpovídá přirozenému. Místy je velmi husté zmlazení. Zatím je ponecháno bez úmyslných zásahů, s výjimkou chodníku naučné stezky Kotvice, na níž jsou nutné udržovací práce, zajišťující průchodnost.

VYUŽITÍ Na rybnících je hospodaření omezeno s ohledem na ochranu vzácných rostlin a živočichů. Rezervace je dlouhodobě využívána pro ekologicko-výchovnou činnost. Z jižního okraje přes lužní les, kolem rybníků a řeky Odry až do Oderického luhu (na Pasečném mostě) je vybudována naučná stezka, seznamující návštěvníky se všemi typy ekosystémů, které se v území nacházejí.

BIBLIOGRAFIE 17, 18, 21, 23, 47, 48, 82, 88, 96, 109, 115, 121, 144, 150, 197, 225, 232, 252, 253, 256, 257, 276, 335, 343, 357

MAPA ÚZEMÍ strana 410

1 Volavka popelavá (Ardea cinerea) v PR Kotvice.

GEOLOGIE Lokalita se nachází v údolní nivě Odry. Na nepropustné podloží (neogén) nasedají zvodnělé pleistocénní šterkopisky a holocénní náplavové hlíny, které zde, na počátku široké říční nivy, mají mocnost 1–1,5 m. Nivní půdy jsou oglejené až gleje.

KVĚTENA Břehové porosty meandrů Staré Odry jsou různověké a tvoří je společenstva vrbových porostů (*Salicetum albae*, *Chaerophyllo hirsuti-Salicetum fragilis*), vyvíjející se dlouhodobě v mozaice s lužními porosty střeškových jaseňů (*Pruno-Fraxinetum*). V nejvyšším patru rostou mohutné exempláře jaseňů (*Fraxinus excelsior*), vzácněji jilmů (*Ulmus laevis*) a dubů (*Quercus robur*), střídané olšemi lepkavou i šedou (*Alnus glutinosa*, *A. incana*), lípami (*Tilia cordata*) i habry (*Carpinus betulus*), dále vrbou křehkou (*Salix fragilis*) a ojediněle také bilou (*S. alba*). Keřové patro je pěkně vyvinuto, se zastoupením svídy krvavé (*Swida sanguinea*), brslenu evropského (*Euonymus europaea*) a bezu černého (*Sambucus nigra*) s keřovými vrbami (*Salix viminalis*, *S. purpurea*). K zajímavým druhům patří především sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*), kýchavice bílá Lobelova (*Veratrum album* subsp. *lobelianum*), dále křivatec žlutý (*Gagea lutea*) a pižmovka mošusová (*Adoxa moschatellina*), v návaznosti na periodické vodní plochy také kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*). Louky mají charakter pcháčovických luk (*Cirsium oleraceum*, *Cirsium canum*, *Cirsium rivulare*) a střídají se s porosty říčních rákosin s převahou chrstice rákosovité (*Phalaroides arundinacea*).

ZVÍŘENA Pestrá druhová skladba stromového i keřového

1

patra umožňuje hnízdění velkého množství drobného zpěvného ptactva. Nepřehlédneme sýkory koňadru, modřínku, někdy i uhelníčka (*Parus major*, *P. caeruleus*, *P. ater*), ojediněle spatříme hnízdo moudivláčka lužního (*Remiz pendulinus*). Častěji slyšíme než spatříme slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*) nebo žluvu hajní (*Oriolus oriolus*). V doupaných stromech hnízdí strakapoud malý (*Dendrocopos minor*). Na loukách po jejich pokosení potkáme často hejna čápů bílých (*Ciconia ciconia*), doprovázených volavkami popelavými a stále častěji i bílými (*Ardea cinerea*, *Egretta alba*). Nad loukami loví i moták pochop (*Circus aeruginosus*), poštolky a káně. Ve vodě tůň se množí obojživelníci, především skokan štiblý (*Rana dalmatina*) rosníčka zelená (*Hyla arborea*). Po jarním rozlivu Odry lze v mělkých vodách tůň spatřit i rybí potěr. V blízké Odře kromě pstruhů najdeme i velevruba malířského (*Unio pictorum*).

Meandry Staré Odry

Přírodní památka

Velmi pestrý porost s kvalitními dřevinami na starém, téměř zazemněném levém bočním rameni Odry mezi Mankovicemi a Jeseníkem nad Odrou.

Katastrální území:
Jeseník nad Odrou,
Mankovice
(okres Nový Jičín)

Nadmožská výška:
255,5–259 m

Výměra: 25,77 ha

Vyhlášeno: 1999

Periodické i trvalé tůně v břehových porosty bohatě zarostlém úseku starého toku Odry. První dochovaný systém bočních ramen na toku Odry po opuštění Nížkého Jeseníku.

VYUŽITÍ Historický doklad vývoje území říční nivy v Moravské bráně, objekt vhodný pro speciální odborné exkurze. (Turistická značka vede okrajem chráněného území).

BIBLIOGRAFIE 21, 88, 224, 228

MAPA ÚZEMÍ strana 410

1 Porosty kolem vodní hladiny tvoří především vrby a olše.

1

Národní
přírodní rezervace

Polanská niva

Na levém břehu řeky Odry mezi soustavami rybníků v Polance nad Odrou a Jistebníka.

Katastrální území:
Polanka nad Odrou
(okres Ostrava)

Nadmořská výška:
218–220 m,
dno Odry 213 m

Výměra: 122,3 ha

Vyhlášeno: 1969

Lužní lesy svazu *Alnion incanae* (*Pruno-Fraxinetum*, *Quercu-Ulmetum*) ovlivněné karpatskou květenou, společenstva vodních rostlin starých ramen Odry a rybníků.

GEOLOGIE Bázi tvoří metamorfika spodnoproterozoického stáří (plagioklasové paravaly). Na ně nasedající paleozoikum karbonskými sedimenty variské předhlubně souvrstvím produktivního karbonu. Horninové komplexy jsou překryty mořskými uloženinami miocenní karpatské předhlubně. Uložení kvartéru tvoří poslední část geologického profilu. Dvojí pleistocenní kontinentální zalednění přineslo sedimenty glacialustrinních písků a jílu elsterského zalednění, jejich nadloží tvoří fluviální štěrky a písčité wümského stáří. Sled sedimentů uzavírají mladoholocenní povodňové hlíny. Vypínají se nívni půdy glejové na nivních uloženinách středně těžké, těžké až velmi těžké.

KVĚTENA Téměř třetinu rezervace tvoří lužní lesy, ovlivněné výrazně karpatskou květenou. Základními dřevinami jsou jasan (*Fraxinus excelsior*), lípa malolistá (*Tilia cordata*) a dub letní (*Quercus robur*) s příměsí střešchy obecné (*Padus avium*). Keřové patro je pestré. Nejhojnější jsou v něm brslen evropský (*Euonymus europaeus*) a střešcha obecná. Velmi bohaté bylinné patro je nejlépe zapojené v jarním aspektu, kdy v něm kromě česneku medvědího (*Allium ursinum*), bršlice kozí nohy (*Aegopodium podagraria*), popence obecného (*Glechoma hederacea*) a netýkavky nedůtklivé (*Impatiens noli-tangere*) převažují pro Oderskou nivu typické sněženka posněžník (*Galanthus nivalis*,

kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), *kyčelnice žláznatá* (*Dentaria glandulosa*), *hvězdátec zubatý* (*Hacquetia epipactis*), *zapalice žluťuchovitá* (*Isopyrum thalictroides*). K vzácným a ohroženým druhům kromě již jmenovaných patří *bradáček vejčitý* (*Listera ovata*), *prvosienka jarní* (*Primula elatior*), *dymnivka vyšší* (*Corydalis cava*), *nadmutec bobulnatá* (*Cucubalus baccifer*), *kruštík modrofialový* (*Epipactis purpurata*), *k. polabský* (*E. albensis*), *kosatec žlutý* (*Iris pseudacorus*) a *lilie zlatohlávek* (*Lilium martagon*).

V bezprostřední blízkosti vod a na jejich hladině jsou rovněž vyvinuta společenstva *Batrachietum rionii*, *Hottonietum palustris*, *Scirpetum radicans*, *Butomo-Alismatetum plantaginis-aquaticae*, *Salvinio-Spirodeletum polyrrhizae*, *Trapetum natantis* a *Ceratophylletum submersi*. Na vodních plochách rybníků patříme *kovčici plovoucí* (*Trapa natans*), *lakušník nitolistý* (*Batrachium trichophyllum*), *vzácně nalezneme úpor kuřičkovitý* (*Elatine alsinastrum*), *růžkatec bradáčovitý* (*Ceratophyllum submersum*), *ocásek nejmenší* (*Myosurus minimus*) a *skřipinu kořenující* (*Scirpus radicans*).

ZVÍŘENA Složení fauny v rezervaci je velmi pestré. Mezi bezobratlými byli zaznamenáni někteří vzácní kroužkovci

2

– *Melogona broelemanni* (nejsevernější výskyt v rámci areálu), *plochule Polydesmus inconstans* (nejvýchodnější rozšíření západoevropského druhu). V periodických tůňkách žije *vzácná žábronožka sněžná* (*Siphonophanes grubii*). *Průzkumy prokázaly měkkýše* – *svinutce kruhovitého* (*Anisus spirorbis*), *kružníka Rossmässlerova* (*Gyraulus rossmaessleri*), *velevruba malířského* (*Unio pictorum*), *škebli rybníčnou* (*Anodonta cygnea*) – a *brouky* *Dytiscus intermedius*, *Trechus rubens*, *Bembidion schuppeli*, *Zealolopus latipes*, *Oedostethus tenuicornis*. V blízkosti vodních ploch se objevují *vážka bělořitná* (*Orthetrum albistylum*), *v. čer-*

[1] Litorály zdejší vodní plochy po ústupu hladiny jsou místem sběru potravy ptáků ze skupiny bahňáků.

[2] Kruštík polabský (*Epipactis albensis*).

vená (*Crocothemis erythraea*), *v. jarní* (*Sympetrum fonscolombei*), *motýlice lesklá* (*Calopteryx splendens*), *šidélko znamenáné* (*Erythromma viridulum*), *šídlo tmavé* (*Anax parthenope*).

Tůně a okolí obývají čolek velký (*Triturus cristatus*), *č. obecný* (*T. vulgaris*), *rosnička zelená* (*Hyla arborea*), *skokan skřehotavý* (*Rana ridibunda*), *s. zelený* (*R. kl. esculenta*), *s. krátkonohý* (*R. lessonae*), *s. ostronosý* (*R. arvalis*).

Hnízdí zde například bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), *čírka modrá* (*Anas querquedula*), *lžičák pestrý* (*Anas clypeata*), *polák malý* (*Aythya nyroca*), *hohol severní* (*Bucephala clangula*), *chřástal vodní* (*Rallus aquaticus*), *vodouš rudonohý* (*Tringa totanus*), *ledňáček říční* (*Alcedo atthis*), *břehule říční* (*Riparia riparia*), *kulík říční* (*Charadrius dubius*).

V rezervaci žijí rovněž vzácné a ohrožené druhy savců, například vydra říční (*Lutra lutra*), *netopýr vodní* (*Myotis daubentonii*), *n. stromový* (*Nyctalus leisleri*), *n. parkový* (*Pipistrell-*

3

lus nathusii), *hraboš mokřadní* (*Microtus agrestis*).

LESNICTVÍ Rozloha lesů národní přírodní rezervace je 50 ha. Stromové patro je téměř stejnověké (cca 100 let). Zdravotní stav stromů je podstatně lepší než v PR Polanský les (hladina podzemní vody je podstatně výše). V síti lesních ramen a tůň dochází každoročně k vodní dotaci z rozlivů Odry nebo Mlýnský. Do porostů nebylo zatím úmyslně zasahováno.

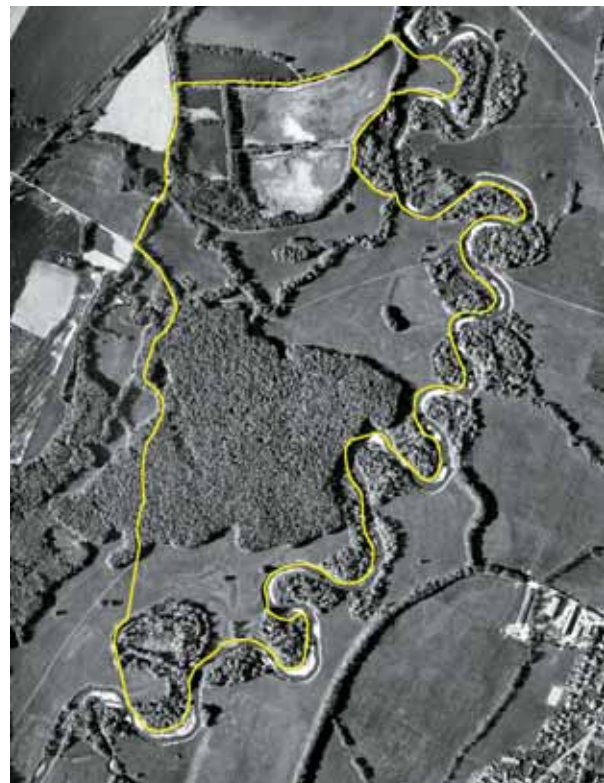
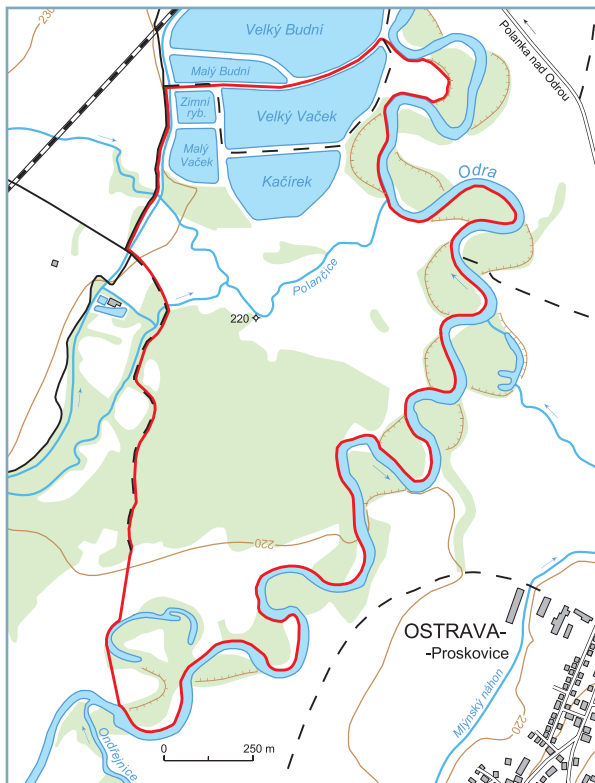
VYUŽITÍ Rezervace je součástí příměstské rekreační zóny Ostravy. V posledních letech do tohoto území směřuje nejen velké množství pěších turistů, ale také cyklistů. Přestože zájem ochrany přírody bylo převážně odborné využívání území pro výzkum a odborné vzdělávání vysokoškolských studentů, bylo nutno regulovat návštěvnost vybudováním naučné stezky s informačními tabulemi a doplňkovým vybavením značkami se zákazy vjezdu, zábranami pro-

ti vjezdu koní i spřežení na louky a rybníční hráze. Cyklistická trasa je směřována pouze po hranici NPR.

POZNÁMKA Na hranici území jsou vybudovány hloubkové vrty k čerpání jodobromových vod pro Lázně Klímkovice.

BIBLIOGRAFIE 8, 19, 21, 28, 48, 73, 85, 88, 92, 96, 109, 142, 148, 162, 163, 179, 198, 205, 227, 228, 231, 238, 289, 304, 310, 318, 319, 325, 371

3 Předvegetační období podmáčeného lesa v NPR Polanská niva.

1

Přírodní rezervace Polanský les

Leží v nivě řeky Odry na jejím levém břehu při hranicích katastrů Zábřehu, Výškovice a Svinova.

Katastrální území: Svinov (okres Ostrava-město)
Nadmožská výška: 214–216 m, dno Odry 212 m

Výměra: 59,2 ha **Vyhlášeno:** 1970

Komplex nejnižší položeného lužního lesa v CHKO Poodří, se systémem periodicky zaplavovaných ramen Odry. Ukázka nejstarších porostů luhů Oderské nivy, především *Quercus-Ulmetum*, *Pruno-Fraxinetum*, *Salicetum albae*, zasahujících až do katastru Ostravy.

GEOLOGIE Celá přírodní rezervace se rozkládá v Oderské nivě. Stavba nivy je pravidelná a skládá se ze dvou ostře ohraničených členů, jejichž rozhraní přibližně odpovídá nezvyšené hladině vody v Odře. Bazální část kvartérního sledu je tvořena fluvialními písčotěrkami místy s nepravidelnými polohami proměnlivě jílovitých písčů. Půdy jsou převážně nivní hlinité a oglejené.

KVĚTENA Komplex lužního lesa v ploché říční nivě levého břehu Odry je protkán sítí trvalých a periodických tůň. Rostlinná společenstva tvoří jilmová doubrava s dubem letním (*Quercus robur*) a jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), s jil-

mem vazem (*Ulmus laevis*) a lípou malolistou (*Tilia cordata*) v příměsí. Bylinné patro je nejvýraznější v jarním období, kdy kvetou orsej jarní (*Ficaria verna*), dymnivka dutá (*Anemone nemorosa*), česnek medvědí (*Allium ursinum*), sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*). Pro Oderskou nivu jsou typické kyčelnice žláznatá (*Dentaria glandulosa*) a hvězdnatec zubatý (*Hacquetia epipactis*). Tato společenstva přecházejí ve stromchové jasaniny (*Pruno-Fraxinetum*) s dominantním jasanem s velmi pestrým a hustým keřovým patrem se stromchou obecnou (*Padus avium*), brslenem evropským (*Euonymus europaeus*) a s jasanem

ztepilým. Bylinné patro je velmi dobře zapojené a kromě typických hygryt a mezohygryt obohacené v Oderské nivě o kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), zapalici žluťuchovitou (*Isopyrum thalictroides*), a především hojnou sněženku podsněžník. V květnu dominuje česnek medvědí, k ohroženým druhům patří krušník polabský (*Epipactis albensis*), k. modrořepalový (*E. purpurata*), v tůňkách žebnatka bahenní (*Hottonia palustris*), v prosvětlených lesních částech lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*). Porosty vrbin tvoří lemová společenstva řeky Odry.

Kromě běžných hub, typických pro lužní lesy, zde rostou především kuřinec subarktický (*Ramariopsis subarctica*), třepenitka pomněnková (*Hypholoma myosotis*), vláknice Stordalova (*Galerina stordalii*) a voskovička rašelínková.

ZVÍŘENA V blízkosti vodních ploch je hojná motýlice lesklá (*Calopteryx splendens*). Žijí zde rovněž šídlo tmavé (*Anax parthenope*), vážka bělořitná (*Orthetrum albistylum*) a modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*). Ve starých ramenech a tůňkách mají vhodné podmínky k životu obojživelníci. Úspěšně se tu rozmnožují čolek obecný (*Triturus vulgaris*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), r. zelená (*B. viridis*) a skokan ostronosý (*Rana arvalis*). V porostech hnízdí bekasina otavní (*Gallinago gallinago*),

písk obecný (*Actitis hypoleucos*), cvrčilka říční (*Locustella fluviatilis*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) a vodouš rudonohý (*Tringa totanus*). Najdeme tady rejsece vodního (*Nemomys fodiens*) a netopýra parkového (*Pipistrellus nathusii*). V sušších částech vysychavých svahů starých ramen Odry se usídlil jezevec lesní (*Meles meles*).

LESNICTVÍ Celý porost je lesem zvláštního určení. Současná dřevinná skladba odpovídá přirozené druhové skladbě. Dub a jilm prakticky nezmlazují, jasan jen částečně. Navíc jsou všechny tyto druhy postiženy tracheomykózou. V sedmdesátých letech 20. století byly v severní části rezervace vykáceny grafiozní jilmy a následně byly nahrazeny novou výsadbou přirozeného druhového složení. V devadesátých letech byly pak ve střední a jižní části zřízeny pokusné plochy (s oplocením) ke sledování a podpoře zmlazení porostů. U západní hranice rezervace byl v roce 2000 odstraněn porost smrkové monokultury.

Na zdravotní stav stromů působí negativně také snížená hladina podzemní vody, způsobená narovnáním toku Odry v sousedství rezervace.

VYUŽITÍ Přírodní rezervace leží v těsné blízkosti městské zástavby Ostravy-Zábřehu a je z pravého břehu řeky přístupná po železničním mostě. Byla proto vždy v jarním období hojně navštěvována především v době květu sněženek. Přestože územím vedou dvě lesní cesty, především v severní – dostupnější části porostu je viditelný úbytek sněženkových populací. Je velmi obtížné zajistit dodržování zákazu vstupu mimo lesní cesty. Rezervace slouží především k výzkumným a dokumentačním účelům, není do ní proto záměrně směřováno žádné další využívání.

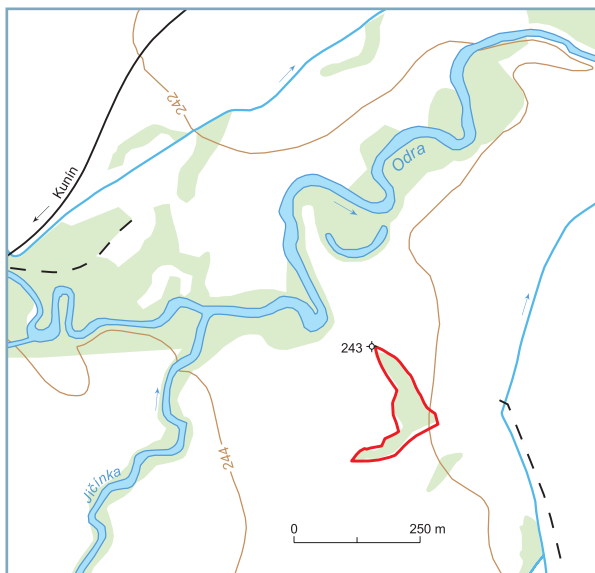
BIBLIOGRAFIE 48, 77, 146, 148, 162, 177, 178, 223, 225, 247, 289, 304, 317, 356

MAPA ÚZEMÍ strana 410

1 Česnek medvědí (*Allium ursinum*) tvoří v PR Polanský les bílý koberec.

1

GEOLOGIE Podklad tvoří mladoholocenní povodňové hlíny s fluvialními štěrky v podloží. Pod soutokem Jičínky s Odrou narůstá mocnost povodňových blátů již na více než 2 m. Na nich se vyvinuly nivní půdy glejové.

KVĚTENA Lesík je tvořen porostem střeškové jasaniny (*Pruno-Fraxinetum*), v němž je kromě mohutných lip, jasanů a dubů součástí stromového

patra i olše lepkavá, vrba bílá a ojedinele i habr. Po celém obvodu lesa roste v keřovém patře řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*). V lesním podrostu se dále uplatňují brslen evropský (*Euonymus europaeus*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), v jižních okrajích také slivoň trnitá (*Prunus spinosa*).

Kromě běžných druhů jsou součástí bylinného patra také kýchavice bílá Lobelova (*Veratrum album subsp. lobelianum*), kostival hliznatý (*Symphytum tuberosum*), zapallice žlutuchovitá (*Isopyrum thalictroides*), sneženka předjarní (*Galanthus*

nivalis). Velmi vzácně se objevuje měštčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*).

ZVÍŘENA V návaznosti na porosty v louce hnízdí v lesních lemech chřástal polní (*Crex crex*), častěji již uslyšíme i křepelku polní (*Coturnix coturnix*). Na okolních plochách spatříme čápy bílé (*Ciconia ciconia*) i volavky popelavé (*Ardea cinerea*), na bahnitých náplavech v ústí Jičínky loví i čáp černý (*Ciconia nigra*). Mohutné stromy Pustých niv pak využívají k odpočinku, hnízdí na nich také velcí dravci.

Ve vodě periodických tůň žije žábřonožka sněžná (*Siphonophanes grubii*), množí se v ní i obojživelníci.

LESNICTVÍ Z hlediska lesnického nemá porost přímý hospodářský význam, je však důležitý pro uchování tradičního způsobu výmladkového hospodaření. Nelze jej převést na takzvaný vysokokmenný les.

VYUŽITÍ Studijní a srovnávací účel.

BIBLIOGRAFIE 48, 92, 225, 317

Přírodní památka Pusté nivy

Izolovaný drobný lesní porost v ploché počíně nívě, na zazemněném zbytku pravobřežního starého ramene Odry pod soutokem s Jičínkou.

Katastrální území:
Kunín (okres Nový Jičín)

Nadmořská výška:
241–242,5 m

Výměra: 0,74 ha

Vyhlášeno: 1998

Unikátní dochovaný zbytek tradičně obhospodařovaného lužního výmladkového lesa (především mohutné vícekmenné lípy malolisté). Součástí území jsou také periodicky zaplavované tůně s typickou faunou.

1 Štřešková jasanina v zimě, v popředí vícekmenná lípa malolistá.

Přírodní
rezervace

Rákosina

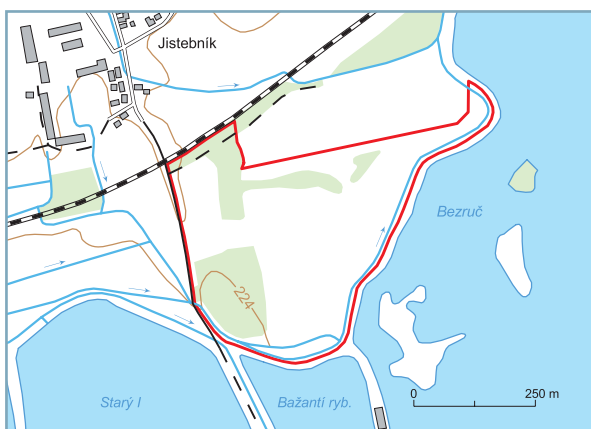
Katastrální území:
Jistebník,
okres Nový Jičín

Nadmořská výška:
224 m

Výměra: 16,25 ha

Vyhlášeno: 2002

Nejrozsáhlejší terestrická rákosina v CHKO Poodří s několika drobnými vodními plochami s trvalou mělkou vodní hladinou. V okolí podmačené louky a drobný lesní porost. Hlavním motivem ochrany území je zachování vodních a mokřadních rostlinných společenstev.

GEOLOGIE Rákosina se nachází v údolní terase řeky Odry, kterou tvoří náplavové holocenní hlíny se zvodněnými

fluviálními pleistocenními štěrkokopísky v podloží. V celém území je vysoká hladina podzemní vody.

KVĚTENA Břehové porosty zvýšených břehů rybníčního náhonu – Mlýnky tvoří dřeviny tvrdého luhu (Pruno-Fraxinetum). Ve sníženinách se místy uplatňují bažinné vrbové křoviny (Salicion cinereae). V západní části území odrůstá malý lesní porost – jilmová doubrava (Quercu-Ulmetum). V blízkosti Mlýnky olšina (Stellario-Alnetum glutinosae). Chráněné území nemá žádné cesty uvnitř svých hranic. Biotopy se vzácnými druhy ptáků a obojživelníků jsou tím částečně chráněny před rušením případnými návštěvníky. Vstup je možný za studijními účely a se souhlasem SCHKO Poodří. Nutné je proto zachování klidové zóny bez rušení návštěvníky. Pouze pro studijní účely. Vodní plochy v rákosině částečně zarůstají plovoucími vodními rostlinami (Batrachion aquatilis). Vlastní rákosinu tvoří společenstva rákosin (Phragmition communis), plynule na ně navazují společenstva vysokých ostric svazu (Caricion gracilis) a podsvalu (Calthenion), především asociace Scirpo-Cirsietum cani. Na nekosených plochách jsou vyvinuta společenstva vysokobylinných lad (Lysimachio vulgaris-Filipenduletum). Okolní louky (Alopecurion pratensis) mají floristicky pestrou skladbu v závislosti na místních vlhkostních poměrech.

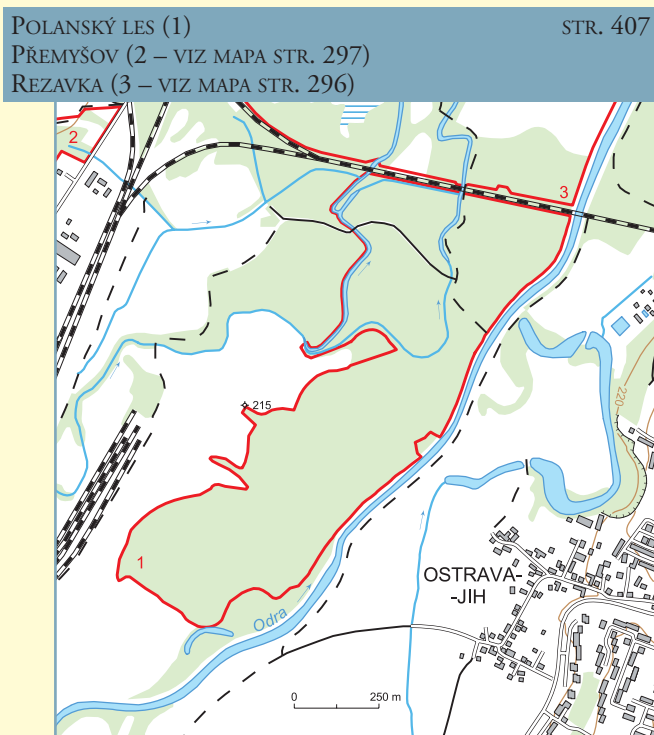
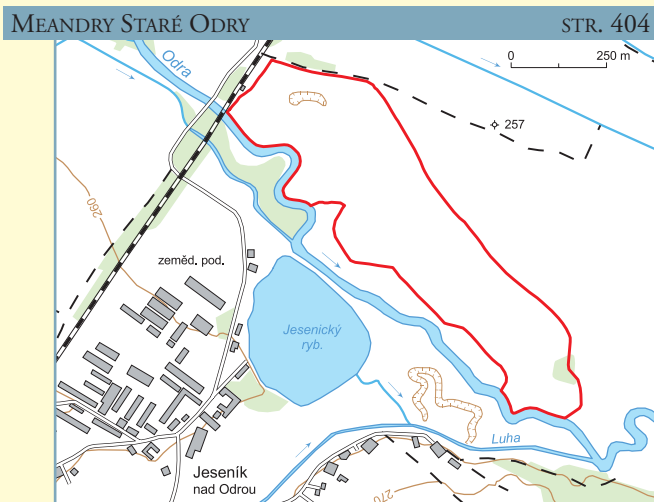
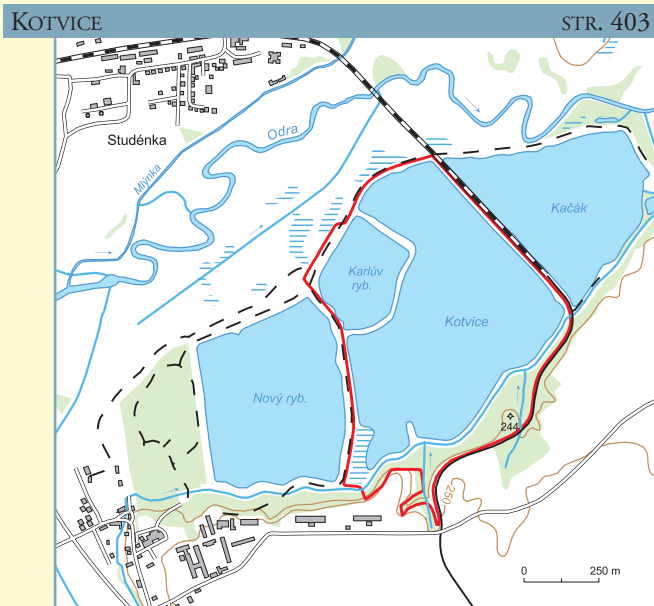
V území rostou obřezané druhy žebratka bahenní (Hottonia palustris), sněženka předjarní (Galanthus nivalis). Hojný je kosatec žlutý (Iris pseudacorus) a bublinatka jižní (Utricularia australis) na malých vodních plochách.

ZVÍŘENA Dosud byla prokázána přítomnost velevruba malířského (Unio pictorum) a křižáka pruhovaného (Agriopae bruennichi). Velmi početné jsou populace vlhkomilných druhů rovnokřídilých. Kobylka Conocephalus dorsalis je vázána na vyšší bylinnou vegetaci břehových porostů. Odumřelou dřevitou biomasou pro kladení vajíček vyžaduje saranče Chrysochraon dispar. V rákosinách pravidelně hnízdí moták pochop (Circus aeruginosus). Své hrady zde staví ondatra pižmová (Ondatra zibethicus).

VYUŽITÍ Rákosina je ponechána přirozenému vývoji. Louky je potřebné udržovat pravidelným kosením v závislosti na hnízdění ptactva.

BIBLIOGRAFIE 48, 96, 109, 162, 225, 231, 317

[1] Vrbové křoviny přechází do porostů rákosin zabírajících značnou část PR Rákosina.

1

2

Památné stromy

1. Platan javorolistý, k. ú. Bartošovice, p. č. 538, v centru obce vedle bartošovického zámku. O: 770 cm, Vs: 32 m, S: 250–300 let.
2. Řeštlák počistivý, k. ú. Bartošovice, p. č. 1775/1, pětikmenový exemplář na pravém břehu Odry asi 100 m severně od Dolního bartošovického rybníka. O max.: 100 cm, Vs: 7 m, S: neurčeno.
3. Dub letní, „Horákův dub“, okres Nový Jičín, k. ú. Bernartice nad Odrou, p. č. 1212/1, na okraji lesa „Jesenický díl“. O: 410 cm, Vs: 34 m, S: asi 250 let.
4. Dub letní, k. ú. Jeseník nad Odrou, p. č. 191/1, v areálu hřiště v Jeseníku nad Odrou. O: 450 cm, Vs: 22 m, S: asi 250 let.
5. Topol černý, k. ú. Jistebník, p. č. 857, 860, na levém břehu Odry proti ústí Lubiny., O: 510 cm, Vs: 29 m, S: 80 let.
6. Dub letní, k. ú. Kunín, p. č. 6/1, na hřišti u školy. O: 420 cm, Vs: 23 m, S: asi 300 let.
7. Dub letní, k. ú. Kunín, p. č. 1205, v Kuníně asi 100 m vpravo od silnice do Suchdola nad Odrou. O: 280 cm, Vs: 20 m, S: asi 150 let.
8. Lípa malolistá, k. ú. Mankovice, p. č. 1757/1, u železniční zastávky. O: 420 cm, Vs: 26 m, S: asi 200 let.

1 Platan javorolistý u zámku v Bartošovicích.

2 Řeštlák počistivý roste na břehu Odry, 100 severně od Dolního bartošovického rybníka.

3

4

5

- 3 Dub letní zv. Dub u Odry roste v k. ú. Studénka.
 4 Lípa malolistá u železniční zastávky v Mankovicích.
 5 Buk lesní červenolistý v Suchdole nad Odrou najdeme poblíž hřbitova.

9. Dub letní, k. ú. Nová Horka, p. č. 1, na hraně říční terasy u zámku. O: 650 cm, Vs: 33 m, S: 350 let.
 10. Dub letní, k. ú. Studénka, p. č. 945, mezi Mlýnkou a Odrou asi 200 m severně od jezu na Odře (u modré turistické značky). O: 465 cm, Vs: 28 m, S: asi 200 let.
 11. Buk lesní červenolistý, k. ú. Suchdol nad Odrou, p. č. 28, v Suchdole nad Odrou mezi hřbitovem a Sokolovskou ulicí. O: 510 cm, Vs: 25 m, S: asi 200 let.
 12. Dub letní, k.ú. Suchdol nad Odrou, v horní části obce u záhumenní cesty pod farmou Agrosamak. O: 460 cm, Vs: 21 m, S: 200 let.

Poznámka: Všechny památné stromy leží v okrese Nový Jičín.